

חקלאיות וחקלאים יקרים,

השבוע האחרון של אפריל הביא איתו את ניצני הקיץ, עם עלייה בטמפרטורות, המורגשת היטב בכל אזורי הגידול. מזג האוויר, המתחמם מחייב אותנו לערנות מוגברת בניהול ההשקייה ובהיערכות לשינויים בעומסי החום בשטח. במקביל להתחממות בחוץ, גם הזירה הפרלמנטרית צפויה להתלהט. הכנסת חוזרת השבוע מפגרת האביב למושב הקיץ, המושב האחרון של הכנסת הנוכחית. עבורנו, מדובר בתקופה משמעותית של "ישורת אחרונה וניקוי שולחן", שבה נפעל במלוא המרץ מול הוועדות ומשרדי הממשלה כדי לנסות ולקדם נושאים שעל שולחן הכנסת מזה מספר חודשים/שנים, להבטיח את הרציפות התפקודית של המגזר ולדאוג לזכויות החקלאים לפני היציאה לתקופת בחירות. הבסיס שעליו אנו עומדים רחב ואיתן, אך לפנינו עוד עבודה רבה כדי להבטיח שקולה של החקלאות הישראלית יישמע בבירור גם במושב שלפנינו. **להלן הנקודות החשובות משבוע האחרון:**

• **כנס "צומחים 2050"** - ביום ראשון שעבר (26/4) קיימנו (התאחדות חקלאי ישראל) בשיתוף עם פורום 'ארלוזורוב-יסודות' את כנס "צומחים 2050: ביטחון מזון, מחזון לתוכנית עבודה". את הכנס יזמנו יחד עם תנועות ההתיישבות, התאחדות הארגונים הכלכליים של הקיבוצים ואיגרוני המגדלים. הכנס, התמקד בצרכים והאפשרויות להגדלת הייצור החקלאי הצמחי כחלק מביטחון המזון של אזרחי מדינת ישראל. בכנס נכחו נשות ואנשי מפתח מעולם החקלאות, המחקר והמדיניות, אנשי מקצוע ממשד החקלאות וביטחון המזון, ראשי ההנהגה החקלאית, מנהלי מועצות יצור וענפי החקלאות שיחד ניהלו שיח פתוח על עתיד ענף הצומח והדרכים להגדלת התוצרת החקלאית. עמית יפרח, יו"ר התאחדות חקלאי ישראל ומזכ"ל תנועת המושבים אמר בכנס: "הפתרון ליוקר המחיה הוא לא להישען על יבוא אלא באמצעות הגדלת הייצור המקומי והתוצרת החקלאית. זה גם הוכיח את עצמו כמשהו שמתגלגל מיידית לצרכן. זה פתרון טוב ונכון לצרכן, לביטחון המזון ולחקלאים המקומיים. אני שמח שמכון יסודות התגייס לטובת הדבר הזה. העבודה של מכון יסודות יחד עם התאחדות חקלאי ישראל לפעול להגדלת הייצור החקלאי הצמחי ב-65% עד 2050 היא צעד נכון ומשתלב עם תוכנית משרד החקלאות להעלאת התוצרת החקלאית. כולי תקווה שמסמך זה ילווה אותנו בצעדים של המפלגות ובהסכמים הקואליציוניים לקראת הבחירות הקרובות". עמית בן-צור, מנכ"ל פורום ארלוזורוב-יסודות אמר: "החקלאות הישראלית היא התשתית הלאומית של בטחון המזון והעבודה שהצגנו את עיקריה בכנס מראה שמדובר ביעד ריאלי. אי אפשר לעשות את זה כשליפה מהשרוול. זה דורש העמקה וראייה ארוכת טווח. ממשלה שמבקשת לחזק את הביטחון הלאומי של ישראל צריכה לקחת את תוכנית העבודה שבנינו - התאחדות חקלאי ישראל ופורום ארלוזורוב-יסודות, ולהפוך אותה לתוכנית עבודה אסטרטגית של מערכת המזון הישראלית לטובת הדורות הבאים". ואילו אני סיכמתי ואמרתי: "מדובר בקפיצת מדרגה הבאה של התוכנית הלאומית לביטחון מזון. מטרת היום היא להציג לראשונה לציבור החקלאים וקובעי המדיניות את העבודה והתובנות, לשמוע הערות ולהמשיך בדרך הארוכה שלפנינו". הזכרתי גם כי השר אבי דיכטר החליט בתחילת הקדנציה שלו לעדכן את שם המשרד למשרד החקלאות וביטחון המזון, צעד נכון המציג את חשיבות הנושא הלאומי. מדובר בכיוון נכון וחשוב של המשרד.

לסיכום, היה כנס מעניין ופורה מאוד. **ברצוני להביע הערכה** לכל המשתתפים שנטלו חלק בדיונים לאורך היום כולו. לפנינו עוד עבודה רבה, ובקרוב נפיץ את המצגות, הסרטונים והקלטת הכנס. **תודה מיוחדת** לצוות המחקר: יונתן ספנסר, גדעון מילר ויואב רוטלר, ולאנשי המחלקה לכלכלה חקלאית בפקולטה לחקלאות: הפרופסורים עדו קן, ישראל פינקלשטיין וגם ליהודה סלייטר, על עמלם הרב בקידום העבודה. **תודתנו שלוחה גם** לשלומית ארבל מפורום ארלוזורוב-יסודות המנהלת את המחקר, ויחד איתה לשני לניאדו ויואב קרן ממחלקת השייוק והתקשורת של הפורום, שתרמו רבות להצלחת האירוע.

בכוונתנו להציג את העבודה בחודשים הקרובים בפורומים שונים של מקבלי החלטות, כולל בפני המפלגות המתמודדות בבחירות הקרובות. המטרה היא להפוך את תוצרי המחקר לכלי מעשי לקידום חקלאות הצומח, אם באמצעות הצעת "מחליטים" של הממשלה הבאה ואם בדרך של חקיקה בכנסת.

- **יבוא דגים ממצרים** - באחרונה התקיים במעבר ניצנה "פיילוט" ביוזמת משרד הבריאות (ללא שיתוף משרד החקלאות וביטחון המזון) לחידוש יבוא הדגים ממצרים לישראל. על פי הידוע לנו מדובר במספר זנים של דגי בסיס ודגי איכות. היקף גידול הדגים במצרים עומד כיום על כ- 1.6 מיליון טונות בשנה, עם תכנית צמיחה להיקף שנתי של כ- 3 מיליון טונות. מנגד, היקף הייצור המקומי של דגי מאכל בישראל הצטמצם בשנים האחרונות ל כ- 15 אלף טון בשנה. (פחות מ- 1% מהייצור במצרים כבר כיום), וזאת לאחר שהענף ספג פגיעה אנושה כתוצאה מהורדות המכס על יבוא דגים לישראל. ענף המדגה הישראלי עומד כיום בעיצומו של תהליך אסטרטגי ארוך טווח, שמטרתו לתמוך בענף ולהגדיל את הייצור המקומי של דג ישראלי איכותי טרי. התהליך מבוסס על הסכם התמיכה וההשקעות בענף, שנחתם ב-2025. פתיחת היבוא ממצרים עלולה לחסל סופית את ענף ייצור הדגים המקומי, למרות שמשרד החקלאות הציב יעד ייצור של 100 אלף טון עד שנת 2050. פנינו בדחיפות לשר החקלאות וביטחון המזון, ח"כ אבי דיכטר בבקשה לעצור את היבוא ולקיים איתנו דיון בנושא זה (מצורף [כאן](#) המכתב).
- **יצוא סחורות לעזה** - התאחדות חקלאי ישראל מכינה עתירה לבג"ץ נגד הנוהל שמאפשר רק לסוחרים וסיטונאים גדולים לשווק מזון לעזה. מי שנפגע מהנוהל מוזמן לפנות לעו"ד יגאל דנינו - 054-2425104.
- **הקצבת מים שפירים לשנת 2026** - בשבוע שעבר נמסרה סקירה במועצת רשות המים בדבר מצב המשקעים בסוף חורף 2025/26. כפי שהוצג, מצב המשקעים בסוף החורף שחלף יותר טוב מהמצב שהיה בסוף החורף הקודם, אבל עדיין כמות המשקעים היתה נמוכה ביחס לממוצע בשנים קודמות. בנוסף הגרעון שנוצר במערכת הארצית, כתוצאה מהחורף של שנה שעברה, שהיה שחון מאוד לא חוסל. רשות המים כנראה תעשה תיקונים בהקצבת המים השפירים באזור מעלה כנרת, בהתאם לכללי הקיצוב שנקבעו ועדיין לא החליטה האם לעשות תיקונים בהקצבת המים השפירים באזור סובב כנרת ובמערכת הארצית. משרד החקלאות וביטחון המזון, ביחד איתנו פועל לעשות תיקונים של עיוותים שונים שנוצרו במטרה לאפשר רציפות תפקודית בכל האזורים.
- **חובת חיסון מיידי בלהקות רבייה ומטילות עקב התפרצות נגיף האדנו (FAdV4) בישראל** - בשל התפרצות נגיף האדנו בישראל, הגורם לתמותה של עד 90% בלהקות עופות, **יצאה הנחייה** ממנהל השירותים הווטרינריים על חובת חיסון מיידי לכל הלהקות הרבייה ומשקי גידול המטילות בארץ. על המגדלים לחסן את הלהקות פעמיים בחיסון מומת, כאשר יש להשלים את המהלך בלהקות ההטלה תוך שמונה שבועות ובכלל הלהקות הרבייה תוך ארבעה חודשים. אנחנו עובדים בימים אלה לטפל בהשלכות של הוספת החיסון בתחשיבים שהתאחדות חקלאי ישראל מפרסמת.
- **החל מה-1 בספטמבר, תחול חובת דיווח על מלאי חיטה למאכל אדם ולמספוא** - הכנסת אישרה סופית את החוק לדיווח על מלאי חיטה ומספוא. יוזמה של משרד החקלאות וביטחון המזון, שנועדה לחזק את החוסן הלאומי והיערכות המדינה למצבי חירום. החוק מחייב גורמים בענף (כגון טחנות קמח ומכוני תערובת) לדווח באופן שוטף על מלאי תפעולי של רכיבי מזון חיוניים לאדם ולחי, ובכך מאפשר למדינה לקבל תמונת מצב בזמן אמת, לזהות פערים בשרשרת האספקה ולהבטיח רציפות תפקודית. לדברי שר החקלאות, אבי דיכטר, ומנכ"ל המשרד, אורן לביא, המהלך הופך את ביטחון המזון לנדבך אסטרטגי בביטחון המדינה, תוך מעבר מניהול משברים לתכנון מוקדם מבוסס נתונים. ניתן לראות את ההודעה של משרד החקלאות וביטחון המזון [כאן](#).

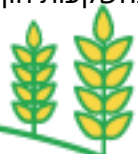
● **ישיבת הוועדה לעובדים זרים עם מנכ"ל משרד הכלכלה** - ביום שני (27/4) התקיימה ישיבה של הוועדה לעובדים זרים בה השתתף גם מנכ"ל משרד הכלכלה מוטי גמיש. המנכ"ל הציג מודל להקמת מתחמי מגורים ייעודיים לעובדים זרים, כפי שקיים באבו דאבי. הרעיון מאחורי הקמת המתחם, להוזיל את עלויות המעסיקים (בשיעור של כ-40%), לשפר את הפיקוח על זכויות העובדים ולשחרר מאות דירות בשוק הפרטי לטובת הציבור הישראלי. בנוגע לענף החקלאות, המודל אינו ריאלי, בעיקר בגלל נושא ההסעה של העובדים מהמתחמים למשקים החקלאים. בכל מקרה הדרך להוצאה לפועל של הפרוייקט עדיין ארוכה.

● **ישיבת מעקב של הוועדה לעובדים זרים** - ביום שני (27/4) התקיימה ישיבה של הוועדה המיוחדת לעובדים זרים, אשר אישרה מתווה לפיילוט חדש שיאפשר העסקת 600 עובדים זרים בחוות קנאביס רפואי, תחת פיקוח הדוק של המשטרה ומשרד הבריאות למניעת זליגת חומרים. לצד זאת, מתקיימת פעילות (כפי שגם דיווחנו בעבר) לאישור הארכת אשרות שהייה של עובדי הענף מ-5 ל-7 שנים ולשיפור הליכי המיון בארצות המוצא כדי להבטיח התאמה מקצועית. נכון להיום, מועסקים בישראל 48,354 עובדים זרים בחקלאות, כאשר הדיון עסק גם בהסדרת מעמדם של מבקשי מקלט ופתיחת מדינות נוספות להבאת עובדים (כמו קמבודיה), תוך ניסיון לאזן בין צורכי החקלאים למגבלות הביטחוניות והרגולטוריות. אני רוצה להודות לח"כ אתי עטייה, יו"ר הוועדה, על פועלה לטובת החקלאות והחקלאים.

בשבוע שחלף, הופץ מסרון בקבוצות הווטסאפ השונות בנוגע להארכת תקופת שהייה ובנוגע למיון העובדים בארץ המוצא שלהם, אנחנו מבקשים לציין שהרשום במסרון שהופץ אינו נכון ואינו מדויק. טרם אושרו הארכות תקופת שהייה של העובדים וטרם שודרג המיון של העובדים בארץ מוצאם. הדברים האלה נמצאים בדיון בין המשרדים השונים לבין נציגי החקלאים הרשמיים. אנחנו קוראים ומבקשים מגורמים בלתי מוסמכים לא להפיץ מידע שאינו נכון, כי דבר זה גורם לשיבוש הטיפול בדברים אלה ומזיק ליחסים הטובים שלנו עם הרשויות המוסמכות.

● **ישיבה של הוועדה לביקורת המדינה** - ביום חמישי (30/4) התקיימה ישיבה של הוועדה לביקורת המדינה בנושא ההיערכות והפעילות של רשות המיסים לפיצוי בגין נזקי המלחמה. הוועדה דנה בכשלים ביישום מתווה הפיצויים לעסקים בצפון ובדרום, תוך דגש על אי-הוודאות הכלכלית וחוסר התיאום מול הנחיות פיקוד העורף. בעוד שרשות המסים הציגה מתווה חקיקה ארוך טווח לחמש שנים לפיצוי בגין מלחמת "שאגת הארי", התברר כי ענפי החקלאות והתיירות הכפרית אינם נכללים בו. עוד התברר בישיבה, שעדין קיימים עסקים רבים בתחום החקלאות והתיירות הכפרית שטרם קיבלו את הפיצוי המגיע להם בגין מלחמת "חרבות ברזל". עסקים אלו סובלים מעיכובים מתמשכים, חוסר מענה ומתחושת "סחיטה" מצד המדינה, המאלצת אותם להתפשר על סכומי פיצוי נמוכים בשל מצוקה תזרימית. בדיון עלה כי עסקים רבים בעיקר בתחום התיירות הכפרית באזור הצפון על סף קריסה בשל ניתוק קשר עם מס רכוש, עיכוב במתן מקדמות וחוסר התאמה בין המצב הביטחוני בשטח (כמו במטולה) לבין הגדרות המצב הביטחוני ע"י פיקוד העורף. ח"כ אלון שוסטר (יו"ר הוועדה). "מענים צריכים להיות מהירים, ברורים ונגישים... מעסיקים מתפשרים על הרבה פחות ממה שמגיע להם כי יש להם משפחה להאכיל, זה מרגיש שאתם סוחטים אותם, תנו להם את מה שמגיע להם ואפילו יותר". אני הדגשתי ואמרתי: "גבשנו מתווה לפיצוי הענפים החקלאים שנפגעו במלחמת "שאגת הארי", שנידון כרגע במשרד האוצר והחקלאות ואנחנו חושבים שהוא יביא מענה טוב לענף החקלאות בהווה ובעתיד". אני מודה לח"כ אלון שוסטר על המעקב המתמיד.

● **נוהל לתמיכה בהשקעות הון בחקלאות בחבל תקומה לשנת 2026** - החקלאות בחבל תקומה מהווה את אחד העוגנים המרכזיים לפיתוח הכלכלי, ההתיישבותי והחברתי של החבל. משרד החקלאות וביטחון המזון ומנהלת תקומה, מפרסמים בזאת נוהל לתמיכה בהשקעות הון בחקלאות בחבל תקומה לשנת 2026. נוהל התמיכה מופיע באתר משרד החקלאות וביטחון המזון [בקישור](#).

- **נוהל תמיכה מגדלי מטעים בישובים צמודי גדר בגבול הלבנון בדבר תכנית לצמצום פערי הגנת הצומח** - משרד החקלאות וביטחון המזון, בשיתוף מנהלת "תנופה לצפון" ומועצת הצמחים, השיק תוכנית ייעודית לצמצום פערי הגנת הצומח במטעים של יישובים צמודי גדר (0-2 ק"מ מגבול הלבנון). הפרויקט, שתוקצב ב-3.5 מיליון ש"ח לעונת 2025-2026, נועד לשקם את החקלאות באזור שנפגע ממלחמת "חרבות ברזל" באמצעות פעולות אזוריות כגון סניטציה, הדברת מזיקים ומניעת התפשטות נגעים. למיזם מונה צוות היגוי ופרויקטור שילוו את החקלאים בבחינת השטח ובאיתור פערים מקצועיים וניתן להצטרף לתוכנית באמצעות [רישום מקוון](mailto:eladzamir1974@gmail.com) או פנייה למנהל הפרויקט, אלעד זמיר eladzamir1974@gmail.com
- **בחירות למועצת הצמחים** - הבחירות לנציגי המגדלים במוסדות המועצה יתקיימו ביום שלישי, ה-12 במאי 2026. במסגרת הבחירות ייבחרו 15 מגדלים לכל אחת מהוועדות הענפיות (ירקות, פירות, הדרים וזית לשמן), מתוכם ימונו 22 נציגים שיכהנו במליאת המועצה ויהוו את רוב חברה. [פה](#) ניתן לראות את המועמדים בענפים השונים. אנו קוראים ומבקשים מכל החקלאים להצביע ולהשפיע. בשבוע הבא יאושרו שמות המועמדים. לפרטים נוספים ניתן לפנות למועצה.
- **ישיבות בכנסת בשבוע הקרוב** - הכנסת חוזרת למושב הקיץ - המושב האחרון בהרכב הנוכחי. ניתן לראות איזה ישיבות יתקיימו [באן](#). הדיון שנקבע ליום שני בנושא יישום מיזוג מנהלת תקומה ופעולות לשיקום נרחב בחבל התקומה נדחה ליום שני, 11.05, בשעה 11:00.
- **ועידת ישראל לחקלאות** - ועידת ישראל לחקלאות, של חברת משוב, תתקיים בחודש יוני (1-3) במלון בראון בירושלים. לפרטים נוספים והרשמה ניתן להיכנס לקישור [פה](#).

מינויים וחילופים

- **בארגון עובדי המים** - יונית פרטוק מנכ"לית ארגון עובדי המים בשנים האחרונות סיימה את תפקידה. את יונית החליף הראל רז מקיבוץ עין המפרץ. ארגון עובדי המים נמצא כעת תחת ברית פיקוח ונקרא ארגון עובדי המים ומבט למים ולסביבה. אנו מאחלים להראל הצלחה בתפקיד החדש וליונית הצלחה בדרך החדשה והמשיכי להשפיע במגזר החקלאי.
- **במשרד החקלאות וביטחון המזון:**
 - אנו מברכים את **יאנינה פליישון** עם כניסתה לתפקיד מנהלת אגף בכיר גורמי ייצור. ליאנינה ניסיון רב בשירות המדינה (ברשות המים ומשרד האנרגיה) ואנו מאחלים לה הצלחה בתפקיד החדש. יאנינה מחליפה את ד"ר אסף לוי שסיים את תפקידו לפני כשלושה חודשים.
 - אנו מברכים את **אבי אלקיס**, עם בחירתו למנהל מחוז מרכז של המשרד במקום סלמן אלשייך שפרש מהמשרד. אנו מאחלים הצלחה רבה לאבי עם קבלת המנוי והצלחה לסלמן בכל אשר יפנה.

אורי דורמן

מזכ"ל התאחדות חקלאי ישראל

העתק: עמית יפרח - יו"ר התאחדות חקלאי ישראל

